

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen
- definitieve goedkeuring

Samenvatting

In voorliggend ontwerp van decreet worden wijzigingen voorgesteld aan het materialendecreet en het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid die nodig zijn voor een correcte omzetting van de gewijzigde Europese kaderrichtlijn afvalstoffen, de gewijzigde richtlijn inzake havenontvangstvoorzieningen voor de afvalafgifte van schepen en de richtlijn betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu. De meeste bepalingen betreffen technische aanpassingen die weinig of geen beleidsimpact hebben, zoals aanpassingen aan definities.

De bepalingen die wel een beleidsimpact hebben zijn:

- Een rechtsgrond voor het doorrekenen van de zwerfvuilkosten aan de producenten;
- De invoering van minimale criteria waaraan een regeling van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid moet voldoen;
- Een veralgemening van het principe dat afvalinzamelaars hun inzamelformules zo moeten organiseren dat hun klanten worden aangemoedigd afval gescheiden aan te bieden.

De eerste twee punten komen erop neer dat de producenten meer financiële verantwoordelijkheid krijgen voor de kosten die verbonden zijn aan het beheer van afvalstoffen die voortkomen uit de producten die zij op de markt brengen, conform het beginsel van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Het derde punt geeft meer mogelijkheden om via Vlarema (financiële) stimulansen te voorzien voor het gescheiden aanbieden van recycleerbare afvalstoffen, zowel bij huishoudens als bij bedrijven.

Tenslotte worden enkele aanpassingen voorzien aan de artikelen die een rechtsgrond bieden voor bepalingen rond asbestinventarisatie in Vlarema.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Met dit ontwerp van decreet brengen we de nodige decretale wijzigingen aan in het materialendecreet en het decreet algemene bepalingen milieubeleid voor een correcte gedeeltelijke omzetting van

- de gewijzigde Europese kaderrichtlijn afvalstoffen
- de gewijzigde richtlijn havenontvangstvoorzieningen voor de afvalafgifte van schepen
- de richtlijn milieu-effecten van kunststofproducten.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

1) 2^e principiële goedkeuring door de Vlaamse regering

De Vlaamse regering heeft op 30 oktober 2020 haar tweede principiële goedkeuring gegeven.

2) Advies van de Raad van State

De Raad van State heeft op 2 december 2020 zijn advies afgeleverd.

In artikel 3 van het ontwerp is op advies van de Raad van State ook richtlijn (EU) 2018/851 toegevoegd.

De Raad van State wijst erop dat in artikel 9 van het voorontwerp mogelijk een bevoegdheidsconflict zit met betrekking tot maatregelen ter bescherming van het mariene milieu en de inzet van economische instrumenten die aankoopgedrag sturen. Daarom is in de memorie bij dit artikel de afbakening verduidelijkt van de maatregelen die binnen het kader van dit materialendecreet kunnen genomen worden.

Op advies van de Raad van State is in artikel 17 van het ontwerp toegevoegd dat het recht van toegang tot een gebouw in kader van een asbestinventarisatie moet uitgeoefend worden op een redelijke en proportionele wijze.

Het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie werd ingewonnen voor dit voorontwerp van decreet, voorafgaand aan de 2^e principiële goedkeuring. Dit advies was gunstig.

Volgens de Raad van State voorziet artikel 36, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG), gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 ervan, in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, bedoeld in de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit', te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

Inmiddels werd bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De Vlaamse toezichtcommissie (VTC) is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de

verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, van de AVG verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties. Ingevolge artikel 51, lid 1, van de AVG kan immers elke lidstaat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten.

Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad d.d. 29 maart 2019, is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens. Er moet aldus worden vastgesteld dat er in dit geval een advies is waarbij het ontwerp is getoetst aan de AVG.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Zie de algemene toelichting in de memorie van toelichting horend bij dit ontwerp van decreet. Het ontwerp van decreet en de memorie van toelichting werden als bijlage gevoegd.

Ten opzichte van de teksten die voor de 2^e keer principieel zijn goedgekeurd door de Vlaamse regering, zijn een beperkt aantal wijzigingen aangebracht in de memorie en in de artikelen om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State, zoals hierboven beschreven.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Zie de toelichting bij de artikelen in de memorie van toelichting horend bij dit ontwerp van decreet.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Artikel 11 van dit ontwerp van decreet wijzigt artikel 21 van het Materialendecreet. Het artikel voorziet o.m. dat producenten van producten die in het zwerfvuil terechtkomen, financieel verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor de opruiming ervan en voor het nemen van bewustmakingsmaatregelen ter preventie van zwerfvuil. De effecten van dit artikel zullen pas optreden wanneer de nodige afspraken zijn vastgelegd omtrent de hoogte van de zwerfvuilkost en de vergoeding daarvan door de producenten. Deze vergoeding zal voor een deel tegemoetkomen aan de Vlaamse overheid, aangezien deze vandaag een deel van de zwerfvuilkosten draagt.

Artikel 21 van dit ontwerp van decreet wijzigt artikel 66, §1, tweede lid van het Materialendecreet. Het artikel voorziet reeds in de mogelijkheid tot het instellen van een retributie door de Vlaamse regering voor opname in het register van inzamelaars, handelaars, makelaars en vervoerders van afvalstoffen. Door de wijziging wordt verduidelijkt dat deze retributie de kosten kan dekken voor de administratieve behandeling van de aanvraag tot opname in het register, het beheer van het register en de uitoefening van het toezicht op de voorwaarden gekoppeld aan deze registratie.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 3 juli 2020.

B. ESR-TOETS

Er is geen onmiddellijke impact op de begroting van de Vlaamse overheid.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De voorgestelde wijzigingen zullen worden opgevangen met de bestaande personeelsmiddelen.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Artikel 11 van dit decreet wijzigt artikel 21 van het Materialendecreet. Het artikel voorziet o.m. dat producenten van producten die in het zwerfvuil terechtkomen, financieel verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor de opruiming ervan en voor het nemen van bewustmakingsmaatregelen ter preventie van zwerfvuil. De effecten van dit artikel zullen pas optreden wanneer de nodige afspraken zijn vastgelegd omtrent de hoogte van de zwerfvuilkost en de vergoeding daarvan door de producenten. Deze vergoeding zal voor het grootste deel tegemoetkomen aan de lokale besturen, aangezien deze vandaag het grootste deel van de zwerfvuilkosten dragen.

4. VERDER TRAJECT

Dit ontwerp van decreet zal na een definitieve goedkeuring door de Vlaamse regering worden ingediend bij het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen en de bijhorende memorie van toelichting.
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten het voormelde ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal Demir

BIJLAGEN

- ontwerp van decreet
- memorie van toelichting met concordantietabellen
- advies van de Raad van State